

Covid-19-vaccination – anbefaling for kvinder/par, som planlægger graviditet, samt gravide og ammende kvinder

Følgende vacciner har betinget godkendelse mod COVID-19 i EU

- Pfizer-BioNTech COVID-19 vaccine: Comirnaty®
- Moderna COVID-19 vaccine e®

Hvad indeholder COVID-19 vaccinen?

Vaccinen indeholder genetiske koder (mRNA) for spike-proteinet, der er coronavirusets særlige overfladeprotein.

Vaccinen indeholder ikke levende virus.

Vaccinen nedbrydes af kroppen efter en tid.

Hvornår er der effekt af vaccinen?

Vaccinens effekt indtræffer allerede efter første dosis (ca. efter 12 dage.)

Der er først T-celle aktivering ved 2. dosis og dermed først fuld effekt herefter.

Hvor effektiv er vaccinen?

Efter 2 vaccinationer med 3 ugers interval har Comirnaty® en 95% beskyttelse mod COVID-19 hos personer over 16 år. Subgruppeanalyser har vist høj effekt uanset aldersgruppe, køn, race, vægt eller tilstedeværelse af kronisk sygdom.

Efter 2 vaccinationer med 28 dages interval har Moderna COVID-19 Vaccine® en 94% beskyttelse hos personer over 18 år. For forsøgspersoner med underliggende sygdomme som astma, KOL, diabetes, forhøjet blodtryk, personer med et BMI over 30 og HIV-infektion, var vaccinen 90,9% effektiv. Effektiviteten var ens på tværs af køn, alder og etnicitet.

For begge vacciner gælder, at de ikke er testede på gravide, ammende kvinder eller børn.

Hvilke bivirkninger er observeret efter COVID-19 vaccination?

Der kan være lokale og systemiske reaktioner på vaccinen, som er mest udtalte efter 2. dosis.

- Smerter og hævelse på injektionsstedet
- Træthed
- Hovedpine
- Muskel- og ledsmerter
- Kulderystelser
- Feber
- Hævede eller ømme lymfeknuder under armen
- Kvalme og opkast

Hvem anbefales at blive vaccineret?

Cominarty® kan anvendes for personer over 16 år.

Modernas COVID-19 vaccine® kan anvendes for personer over 18 år.

Der er for begge vacciner visse kontraindikationer, hvorfor ikke alle kan modtage vaccine.

Gravide og ammende kvinder anbefales ikke rutinemæssig vaccination

I Sundhedsstyrelsens opdaterede retningslinje (d. 8.1.2021) for håndtering af vaccination mod COVID-19 anbefales ikke vaccination med Cominarty® eller Moderna COVID-19 Vaccine® til gravide og ammende kvinder: *”Gravide har indtil nu, ud fra et forsigtighedsprincip, været betragtet som værende i øget risiko for et alvorligt forløb ved COVID-19. Der er stadig mere dokumentation, der tyder på, at gravide uden underliggende sygdomme ikke er i større risiko end almenbefolkningen for at blive syge med COVID-19 eller at opleve et alvorligt forløb med COVID19.*

Udarbejdet af medlemmer af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi, samt Dansk Fertilitetsselskab. 10.1.2021.

Kontaktperson overlæge Hanne Brix Westergaard: hbw@dadlnet.dk

Der er imidlertid nogen evidens for, at nogle gravide med underliggende sygdomme kan have en øget risiko for et alvorligt forløb med COVID-19. Vores viden om, hvorvidt og hvordan COVID-19 kan påvirke den gravide og det ufødte barn, er dog endnu sparsom. Samtidig er Comirnaty® (tozinameran) og COVID-19 Vaccine Moderna® (mRNA1273) ikke undersøgt på og godkendt til gravide. Derfor vil gravide ikke for nuværende være en målgruppe for vaccination mod COVID-19 i Danmark.

Administration af Comirnaty® (tozinameran) eller COVID-19 Vaccine Moderna® (mRNA-1273) til gravide bør som udgangspunkt kun tilbydes efter en konkret lægefaglig vurdering, og når de potentielle fordele vejer tungere end de potentielle risici for moderen og fosteret”.

Comirnaty® (tozinameran) og COVID-19 Vaccine Moderna® (mRNA-1273) er ikke undersøgt og godkendt til kvinder, der ammer. Den potentielle risiko for det diende barn er ukendt. Kvinder, der ammer, vil derfor for nuværende ikke være en målgruppe for vaccination mod COVID-19 i Danmark.

Da mRNA ikke integreres i cellernes arvemateriale, er der teoretisk ikke mistanke om øget risiko for hverken den gravide, fosteret eller det diende barn, hvis moderen vaccineres, men aktuelt findes ikke kliniske studier med tilstrækkelig mængde data til at belyse dette nærmere.

Hvis kvinden er blevet gravid mellem 1. og 2. vaccinedosis, anbefales det, at man venter med 2. dosis til man har født/ ophører med at amme.

Kvinder og par som ønsker graviditet/fertilitetsbehandling

For både kvinder og mænd anbefales, at man tager imod det anbefalede vaccinationstilbud uanset planlagt graviditet eller fertilitetsbehandling.

Man kan tilmelde sig fertilitetsbehandling efter 2. vaccination. Da mRNA ikke integreres i cellernes arvemateriale, er der teoretisk ikke mistanke om øget risiko hvis en vaccineret kvinde bliver gravid kort efter vaccination, men aktuelt findes ikke kliniske studier med tilstrækkelig mængde data til at belyse dette nærmere.

Medfører Covid-19-vaccination øget risiko for infertilitet, spontan abort, dødfødsel eller medfødte misdannelser?

De godkendte COVID-19 vacciner indeholder ikke levende virus. Det er meget lidt sandsynligt, at vaccinen kan medføre f.eks. infertilitet, spontan abort i første eller andet trimester, dødfødsel eller medfødte misdannelser. Der findes dog aktuelt ikke kliniske studier, med tilstrækkelig mængde data til at belyse dette.

Er man immun efter vaccinationen?

Alle vaccinerede anbefales fortsat at efterleve Sundhedsstyrelsens forholdsregler med afstand, sprit og mundbind, dette anbefales, da

- 1) det er uklart om en vaccineret person kan sprede virus, hvis de inficeres med COVID-19,
- 2) immunitet tager tid at udvikle,
- 3) selvom de 2 godkendte vacciner er henholdsvis 91% og 95% effektive, er der IKKE 100% immunitet.

Referencer:

<https://www.dsog.dk/covid19>

<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2021/Corona/Retningslinjer/Retningslinjer-for-haandtering-af-vaccination-mod-COVID19.ashx?la=da&hash=DBA7BEDE66C46A7AC5380A508F24741A76E0211A> (opdateret 8.1.2021.)